

stichting geschiedenis
melderslo
archief nr.:

1. 14. 72

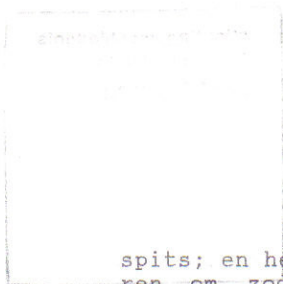
A. van Rijswijck Pr., De verwoeste kerken van Limburg (Roermond-Maaseik 1946), 132 p.; p. 73-74:

"Deze [de kerk van Melderslo] werd door de Duitschers bij hun terugtocht opgeblazen. De gebeurtenissen typeeren de huichelachtige en leugenachtige houding van sommige Deutsche officieren zoozeer, dat het relaas hiervan iets uitvoeriger weergegeven mag worden. In de eerste helft van November 1944 kwam een Deutsche officier op een avond aan de pastorie en eischte den sleutel van den kerktoren op. De pastoor vermoedde booze plannen en bracht argumenten naar voren om de kerk met rust te laten. Hij wees daarbij onder meer op het feit, dat de kerktoren zeer laag was en dat deze door het geboomte in het rond toch geen goede uitkijkplaats voor den vijand zou zijn, gesteld het geval, dat deze hem als zoodanig wilde gebruiken. Daarop antwoordde de officier met een beminnelijk glimlachje, dat de bedoeling van zijn vraag uitsluitend was om eens te kijken. De toren zou heusch niet geladen worden. "Die Kirche ist ja so ausserordentlich schön und man kann immer an der groszen Anzahl Menschen, die in den Gottesdienst gehen, sehen, wann es Sonntag ist." Blijkbaar was die officier in den toren tot andere gedachten gekomen want toen hij terugkwam om den sleutel af te geven, eischte hij, dat de pastoor of diens huishoudster - aangeduid als "Frau Pfarrer" - den volgenden morgen den sleutel gereed moest houden. Hij had hem dan noodig. Terwijl de pastoor dien volgenden ochtend Ons Heer naar de onderduikers bracht, laadden Deutsche soldaten den toren en wel bovenin, daar waar de spits begint.

Enkele posten werden uitgezet, die tot op 23 November dag en nacht de wacht hielden en ook de torensleutel bewaarden. Nogmaals verzekerde de officier uitdrukkelijk dat de toren in geen geval zou springen.

Op 19 November - één nacht vóór het vertrek van de hoofdmacht der Duitschers uit de plaats - werden de zware tochtdeuren tusschen kerk en toren, die door den pastoor gesloten en met behulp van den smid van het dorp nog eens met een dikken, met ijzer beslagen paal versterkt waren, geforceerd. Enkele artikelen, zooals waskaarsen en dergelijke, bleken gestolen. Het openbreken was met groot geweld gepaard gegaan en kennelijk door soldaten gebeurd. Terwijl de Deutsche soldaten vlakbij op wacht gestaan hadden, werd die deur met zoo'n geweld geforceerd, dat zelfs de zeer zware hengsels ontzet waren. Toch gaf de officier op reclamatie van den pastoor aan burgers de schuld, terwijl hij zeer goed wist, dat deze 's nachts niet op straat mochten en om verschillende redenen ook niet wilden of durfden komen. De officier beloofde een onderzoek in te stellen, maar het resultaat daarvan werd niet medegedeeld.

Op 20 November had het grootste deel der Duitschers het dorp verlaten en alleen in de bosschen lagen nog onderdeelen der achterhoede. Ook deze waren in den nacht van 22 op 23 November in aftocht, toen om half drie de pastoor uit zijn bed geklopt werd en te zamen met een bakker en een onderwijzer gedwongen om het verkeer op den weg te "verbieten". Nu maakte de officier den pastoor duidelijk, dat de toren toch moest springen. Echter, zoo verzekerde hij met klem, alleen de

spits; en het was uitsluitend de bedoeling den weg te versperren om zodoende de terugtrekkende troepen te beschermen. Misschien - bij lange niet zeker - zou ook een klein gedeelte van het dak mee afgerukt worden, maar beslist niet meer dan dat. De troepen, die beschermd zouden moeten worden, waren intusschen al lang weg en in het geheim gaf hij bevel aan de pioniers om den toren ook beneden in het metselwerk te laden. Om 5 uur in den morgen vond de ontploffing plaats, waardoor niet alleen de torenspits, maar ook het metselwerk ervan en verder de heele kerk op de sacristie na, grondig werden verwoest. Van den inventaris bleef alleen de tabernakelkuis van het hoofdaltaar intact, de rest is vernield. Nu bleek de ware aard van den officier: hij kwam eens extra naar de uitwerking van de explosie kijken en stond zich bij de ruines te verkneukelen. Vervolgens verdween hij vlug in zijn auto. Twee uur daarna reden de Engelsche tanks door Horst."